

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งเป็นการศึกษาและสำรวจตัวแปรในปรากฏการณ์และค้นหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆของปรากฏการณ์นั้น เนื่องจากการศึกษาแบบนี้เป็นการศึกษาถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว (Expose Facto) ดังนั้นการศึกษาหรือการวัดตัวแปรจึงเป็นการวัดเพียงครั้งเดียวต่อกลุ่มคนที่ต้องการศึกษาเพียงกลุ่มเดียว โดยไม่ได้สร้างปัจจัยอื่นเพิ่มในการวัดและการศึกษา(One Shot Descriptive Study) ในการศึกษาถึงปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียมของชาวกรุงเทพมหานครนี้ ใช้แบบสอบถาม(Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าของกรรมสิทธิ์หรือผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ และปัจจุบันได้เช่าอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียมประเภทอยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาทั้งในกรณีของโครงการคอนโดมิเนียมระดับราคาสูง ราคาปานกลาง และราคาประหยัด

กลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน(Multi-Stage Sampling) โดยเรียงลำดับดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) โดยเลือกสัมภาษณ์เฉพาะบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมระดับราคาสูง หรือราคาปานกลาง หรือราคาประหยัด และปัจจุบันได้เช่าอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียมดังกล่าว

ขั้นที่ 2 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีกำหนดโควตา(Quota Sampling)*

โดยใช้ขนาดตัวอย่างจำนวน 320 คนเป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากผู้อยู่อาศัยในคอนโดมิเนียมโครงการระดับราคาสูงจำนวน 100 ชุด ระดับราคาปานกลางจำนวน 110 ชุดและระดับราคาประหยัดจำนวน 110 ชุด

ขั้นที่ 3 การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากรายชื่อเจ้าของห้องในคอนโดมิเนียมทั้ง 3 ระดับราคา ตามโควตาที่กำหนด**

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งจัดทำขึ้นโดยกำหนด เลขรหัสกำกับหน้าคำตอบทุกคำตอบ และกำหนดคอสัมพันธ์ของคำตอบไว้ล่วงหน้า (Pre-Coded Questionnaire and Pre-Formatted Questionnaire)*** เพื่อเตรียมไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส.พี. เอส. เอส. (SPSS) โดยแบ่งเนื้อหาของคำถามออกเป็น 4 ส่วน คือ

* การสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น เนื่องจากเหตุผล 2 ประการ คือ

1. สะดวกในการเก็บข้อมูล เนื่องจากการขอสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นกลุ่มประชากรเป้าหมายไม่ใช่สิ่งที่กระทำได้ง่าย
 2. ในการเก็บข้อมูลมีความไม่สะดวกหลายอย่าง เป็นเหตุให้เกิดความจำกัดในการเลือกตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีอื่นกระทำได้ยาก
- จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเข้าถึงได้ และมีลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย (จาระโน แกลโกศล: 86)

** เนื่องจากรายชื่อที่ได้ไม่สมบูรณ์พอที่จะบอกกรอบรายละเอียด ของจำนวนประชากรที่เป็นเจ้าของห้องในคอนโดมิเนียม เท่าที่มีอยู่ทั้งหมดขณะนี้ ทำให้ไม่สามารถใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบจัดแบ่งประเภท(Stratified Sampling) ได้ จึงยังต้องใช้หลักการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา(Quota Sampling)

*** ดูรายละเอียดแบบสอบถามจากภาคผนวก ก

- ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์
- ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสาร
- ส่วนที่ 3 ความทันสมัยในระดับบุคคล
- ส่วนที่ 4 การยอมรับการอยู่อาศัยในคอนโดเนียม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จำแนกตัวแปรเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

1.1 ตัวแปรทางด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์

- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- สถานภาพทางครอบครัว
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว
- รายได้ครอบครัว

1.2 ตัวแปรทางด้านพฤติกรรมการสื่อสาร

- พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน
- การติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม
- การเป็นผู้นำทางความคิดเห็น
- การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรม
- การติดต่อกับสังคมภายนอก

1.3 ตัวแปรทางด้านความทันสมัยในระดับบุคคล

- การเป็นเจ้าของอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ทันสมัย
- ทัศนคติที่แสดงบุคลิกภาพด้านความทันสมัยในระดับบุคคล

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ระดับการยอมรับนวัตกรรมการอยู่อาศัยในคอนโดเนียม ซึ่งวัดจากการตัดสินใจซื้อกรรมสิทธิ์ และ เข้าอยู่อาศัยในห้องชุดของโครงการคอนโดเนียม ระดับราคาสูง ระดับราคาปานกลาง หรือ ระดับราคาประหยัด และหมายรวมถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการอยู่อาศัยในคอนโดเนียมดังกล่าว

การวัดค่าตัวแปร

1. ระดับอายุ แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม

- (1) ต่ำกว่า 25 ปี
- (2) 25-29 ปี
- (3) 30-34 ปี
- (4) 35-39 ปี
- (5) 40-44 ปี
- (6) 45-50 ปี
- (7) 51 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

- (1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- (2) ปริญญาตรี
- (3) สูงกว่าปริญญาตรี

3. รายได้ครอบครัว แบ่งออกเป็น 8 กลุ่ม

- (1) ต่ำกว่า 20,000 บาท
- (2) 20,001-30,000 บาท
- (3) 30,001-40,000 บาท
- (4) 40,001-50,000 บาท
- (5) 50,001-60,000 บาท
- (6) 60,001-70,000 บาท
- (7) มากกว่า 70,000 บาท

4. ระดับการเปิดรับสื่อมวลชน, การพบปะสื่อสารกับบุคคลอื่น, การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม, การเป็นผู้นำทางความคิดเห็น, การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรม และ ระดับการติดต่อกับสังคมภายนอก

บ่อยมาก เป็นระดับที่ 4

ค่อนข้างบ่อย เป็นระดับที่ 3

นานๆครั้ง เป็นระดับที่ 2

แทบจะไม่เคย เป็นระดับที่ 1

ไม่เคย เป็นระดับที่ 0

5. การเป็นเจ้าของอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ทันสมัย

มี = 1 คะแนน

ไม่มี = 0 คะแนน

6. ทัศนคติที่แสดงบุคลิกภาพด้านความทันสมัยในระดับบุคคล

- 6.1 ทัศนคติที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านความทันสมัยในระดับบุคคล

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 4 คะแนน

เห็นด้วย = 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย = 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 คะแนน

- 6.2 ทัศนคติที่ไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านความทันสมัยในระดับบุคคล

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 คะแนน

เห็นด้วย = 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วย = 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 4 คะแนน

7. ระยะเวลาที่เข้าอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียม แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม

- (1) ต่ำกว่า 1 ปี
- (2) 1-2 ปี
- (3) 3-4 ปี
- (4) 5-6 ปี
- (5) มากกว่า 6 ปี

8. ลักษณะที่อยู่อาศัยในคอนโดมิเนียม

- อยู่อาศัยถาวร = 4 คะแนน
- อยู่อาศัยชั่วคราว = 0 คะแนน

9. ความคิดเห็นต่อคอนโดมิเนียม เปรียบเทียบกับที่อยู่อาศัยประเภทอื่น

- ไม่ดีกว่าเลย = 0 คะแนน
- ดีกว่าเล็กน้อย = 1 คะแนน
- ดีพอกัน = 2 คะแนน
- ดีกว่าค่อนข้างมาก = 3 คะแนน
- ดีกว่ามาก = 4 คะแนน

10. ความพึงพอใจต่อการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียม

- ไม่พอใจเลย = 0 คะแนน
- พอใจเล็กน้อย = 1 คะแนน
- เฉยๆ = 2 คะแนน
- ค่อนข้างพอใจ = 3 คะแนน
- พอใจมาก = 4 คะแนน

11. ที่อยู่อาศัยที่คิดจะซื้อใหม่

- ซื้อคอนโดมิเนียม = 4 คะแนน
- ไม่ซื้อคอนโดมิเนียม = 0 คะแนน

12. การยอมรับการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียม

คือ ผลรวมของคะแนนลักษณะการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียม, ความคิดเห็นต่อการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียม เปรียบเทียบกับการอยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยประเภทอื่น, ความพึงพอใจต่อการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียม และ ประเภทของที่อยู่อาศัยที่คิดจะซื้อใหม่ในอนาคต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีไปแจกแบบสอบถามตามคอนโดมิเนียมประเภทอยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2535 และกำหนดวันสุดท้ายของการเก็บข้อมูล คือ วันที่ 20 มีนาคม 2535
3. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติวิเคราะห์ ศึกษาเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อให้แบบสอบถามครบถ้วนตามประเด็นที่ต้องการและมีความเป็นไปได้ทางสถิติ แล้วนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนใช้จริง เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด ไปทดสอบกับบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาแก้ไขข้อบกพร่อง เมื่อแก้ไขเรียบร้อยแล้วจึงนำแบบสอบถามนี้ออก เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 320 ชุดตามที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำผลการวิเคราะห์มาจัดทำตารางเพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิเคราะห์ต่อไป วิธีการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้ คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) แจกแจงความถี่ของข้อมูลทุกค่าในแต่ละตอน โดยระบุค่าของข้อมูลออกเป็นร้อยละ (Percentage)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

- ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Oneway-ANOVA) สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างในระดับการยอมรับการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำแนกตามกลุ่มตัวแปรด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์

- ใช้การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โพรดักต์ โมเมนต์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficiency) เพื่อดูลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปร อันได้แก่ พฤติกรรมการสื่อสาร และความทันสมัยในระดับบุคคลกับ ตัวแปรตาม คือ ระดับการยอมรับการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียม

สถิติที่ใช้ในการคำนวณและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงข้อมูล เป็นร้อยละ

$$\text{สูตร} \quad p = \frac{X}{n} \times 100$$

$$\text{เมื่อ} \quad p = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนประชากรทั้งหมด}$$

$$n = \text{จำนวนประชากรของกลุ่มนั้น}$$

2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Guenther, 1965: 207-209)

$$\text{สูตร} \quad F = MS_b / MS_w$$

$$\text{เมื่อ} \quad F = \text{อัตราส่วนของความแปรปรวน}$$

$$MS_b = \text{ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม}$$

$$MS_w = \text{ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองและความแปรปรวนภายในกลุ่ม}$$

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variance)	ดีกรีอิสระ (df)	ผลรวมกำลังสอง ของความผันแปร (Sum of Square)	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง ของความแปรปรวน (Mean Square)	ค่าเอฟ (F)
ระหว่างกลุ่ม (Between Group)	J-1	*SS _b	MS _b	MS _b
ภายในกลุ่ม (Within Group)	N-J	**SS _w	MS _w	MS _w
ผลรวม (Total)	N-1	***SS _t		

*SS_b = ผลรวมกำลังสองของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

**SS_w = ผลรวมกำลังสองของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

***SS_t = ผลรวมกำลังสองของความแปรปรวนทั้งหมด

$$SS_b = \sum_{k=1}^k \frac{T_k^2}{n_k} - \frac{T^2}{N}$$

$$SS_w = \sum_{i=1}^{nk} \sum_{k=1}^k x_{ik}^2 - \sum_{k=1}^k \frac{T_k^2}{n_k}$$

$$SS_t = \sum_{i=1}^{nk} \sum_{k=1}^k x_{ik}^2 - \frac{T^2}{N}$$

3. การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โมเมนต์ โนมเมนต์
 (Pearson Product Moment Correlation Efficiency)
 (Guilford, 1973: 455)

$$\text{สูตร } r = \frac{N \Sigma XY - (\Sigma X)(\Sigma Y)}{\sqrt{[N \cdot \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2] [N \cdot \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

เมื่อ r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ ตัวแปร Y

N = จำนวนข้อมูลหรือจำนวนประชากร

ΣX = ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปร X

ΣY = ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าของตัวแปร X และ ตัวแปร Y

ΣX^2 = ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลจากตัวแปร X

ΣY^2 = ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลจากตัวแปร Y

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย